

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMĂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

A DEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrația

REPRODUȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI
No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechi 2 Lei

S U M A R

Câte-va cuvinte asupra legii judecătorilor de pace de SEVER.

Codul Comercial: despre falimente de C. N. TONEANU. (urm. 64)

JURISPRUDENȚA ROMANA:

Inalta Curte de Casație, secția I: George Papapopol tu-
torile minorului Vasile I. Panacopol cu moștenitorii def.
George și Sultana Lepădatu.

Inalta Curte de Casație secția II: Sotir Manios cu A.
I. Paxinos comentată de: JUSTUS.

Curtea de Apel din Iași, secția II: Statul cu Sofia
Sirghevici, Maria Zaharia și alții.

Curtea de Apel din București secția III: N. Andraescu
cu Dumitru și Nicolae D. Crivăț.

CATE VA CUVINTE

ASUPRA

LEGEI JUDECĂTORIELOR DE PACE

Noua lege a judecătorilor de pace, prin art. 38 al. I, prevede că părțile se vor înfățișa înaintea acelor judecătorii în persoană, prin avocat, sau prin orî ce rudă până la gradul al III inclusiv. Nici o persoană sub titlul de vechil sau cumpărător de drepturi nu va putea figura în numele vre-uneia din părți.

Intemeiați pe acest text de lege, sunt judecătorii de pace cari nu primesc ca părțile să figureze în instanță prin procuratori persoane străine, chiar când acești mandatarî sunt asistați de avocați. Oare aceasta să fi fost intențiunea legiuitorului? Noi credem că nu. Credem că intențiunea legiuitorului a fost ca, înaintea judecătorilor de pace, părțile să se poată înfățișa și prin rude, până la un grad oare care, cu drept pentru aceste rude de a pleda chiar, nu ca înaintea celor-l-alte instanțe judecătorești unde numai părțile în persoană, sau prin avocați, pot pleda.

Acest articol nu a voit a limita numărul per-

soanelor ce se pot presenta pentru părți înaintea judecătorilor de pace, ci din contră a voit a lărgi numărul persoanelor ce pot pleda pentru părți înaintea acelor judecătorii, dând dreptul de a pleda chiar la rudele părților până la al treilea grad.

Acest art. 38, al. I, este reproducția esactă, *ad litteram*, a aliniatului I din art. 71 din legea judecătorilor de ocoale din 9 Martie 1879; și cu toate acestea nimeni nu s'a gândit vre-o dată să conteste aceasta, că înaintea judecătorilor de ocoale părțile se puteau presenta prin persoane străine ca procuratori, fără însă de a avea dreptul de pledat dacă nu erau avocați sau rude până la gradul al treilea.

Aceasta credem că este adevărata interpretare ce se poate da articolului 38 din legea judecătorilor de pace.

Legile trebuie interpretate în tot d'auna în mod larg, ast fel ca interpretarea lor să aibă un rezultat practic, și să nu jicnească drepturile și interesele justițiabililor. A interpreta sus citatul art. 38 într'un sens îngust, adică, că părțile nu se pot presenta înaintea judecătorilor de pace de cât prin persoanele enumerate în acel articol, este a împedica, în multe casuri, pe impricinați de a se putea apăra înaintea acelor judecătorii. În adevăr, se ne închipuim o persoană fără nici un fel de rudă, — cazul nu este rar, — domiciliat într'o localitate alta de cât judecătoria înaintea căreia ar fi chemată în judecată, sau chiar domiciliată în străinătate, având procurator general în țară o persoană fără a fi avocat, sau un comerciant care din cauza ocupațiilor sale nu s'ar putea duce la judecatorie, dacă nu cunoște nici un avocat căruia să i dea procură

să se prezinte în locul său la judecătoria, oare să nu poată da procură unui cunoscut, unui amic al său, în care să aibă încredere, sau procuratorului său general să nu se poată prezenta înaintea judecătoriei, ca printr'un avocat să-și susțină dreptățile sale? Nu credem că acesta a fost intențiunea legiuitorului, și de aceea, suntem de părere că judecătorii de pace să nu fie mai catolici de cât papa, și să credă că legiuitorul a limitat dreptul părților de a se prezenta prin procuratori înaintea acelor judecători, când intențiunea legiuitorului nu a putut fi alta de cât a enumera persoanele ce, afară de avocați, pot pleda în numele impetricinilor înaintea judecătoriilor de pace.

Înainte de a termina, să atragem și atențiunea legiuitorului asupra unei alte dispozițiuni din legea judecătoriilor de pace.

Acastă lege, prin art. 22, prevede că judecătoriile de pace sunt tribunale corecționale și judecă, în prima instanță, prin urmare cu drept de apel înaintea tribunalului, între alte delictive și delictive silvice, când delictul nu atrage dupe sine o amendă mai mare de 300 lei.

Din termenii categorici și neîndoioși ai acestui articol, rezultă că atunci când delictul silvic atrage dupe sine o amendă mai mare de 300 de lei, nu se mai judecă în primă instanță de judecătoriile de pace, ci de tribunale, conform codului silvic. Art. 43 din codul silvic prevede că tribunalul corecțional judecă fără drept de apel, când delictul nu atrage dupe sine o amendă mai mare de trei sute de lei, și prin urmare cu drept de apel, când amenda trece de 300 lei. Așa dar, în materie de delict silvic, ar urma să avem trei instanțe de fond: judecătoriile de pace, tribunalul și Curtea de Apel!! Oare acesta a fost gândul legiuitorului când a intercalat art. 22 în legea judecătorilor de pace? Credem că nu.

Noi avem intima convingere că legiuitorul, prin acel art. 22, a voit pur și simplu a reproduce art. 43 din codul silvic, și a da în competența judecătoriilor de pace delictive silvice, în primă și ultimă instanță când delictul nu atinge dupe sine o amendă mai mare de 300 lei, și cu drept de apel la tribunal când amenda trece peste 300 lei. Legiuitorul însă, printr'o scăpare din vedere, nepermisă și regretabilă, în loc de a face un articol a parte, a intercalat delictive silvice în art. 22, în care în adevăr se vorbește de delictive ce nu se pot judeca în niciun cas în primă și ultimă

instanță de judecătoriale de pace, ci numai cu drept de apel la tribunal.

Acastă scăpare din vedere a legiuitorului a produs o mare confușiune și între judecătorii de pace, și între tribunale; sunt judecători de pace cari judecă în primă și ultimă instanță, și acesta contra textului precis al legii, delictive silvice ce nu atrag o amendă mai mare de 300 lei, și sunt tribunale cari, iarăși contra textului legii, resping ca neadmisibile apelurile în materie de delictive silvice, atunci când amenda este mai mică de 300 de lei. Acastă confușiune, dupe informațiunile sigure ce avem, a fost adusă la cunoștința administrațiunii superioare a domeniilor, și cu toate acestea până acum încă nu s'a propus nici o măsură de îndreptare. Credem că este timpul a se remedea o asemenea anomalie juridică, și că în curând se va propune modificarea art. 22 din legea judecătoriilor de pace în sensul ca judecătoriile de pace să fie competente a judeca în prima și ultima instanță delictive silvice ce nu atrag o amendă mai mare de 300 de lei, și cu drept de apel la tribunal când amenda trece de 300 de lei.

Sever.

CODUL COMERCIAL

Doctrină și jurisprudență asupra fie-cărui articol în parte în comparațiune cu articolele corespunzătoare ale legislațiunilor străine.

DE

C. N. TONEANU

Avocat (Galați)

DESPRE FALIMENT

(Urmare 64)

5. Nu se aplică sigiliile pe nici un lucru al falitului în cazul când inventarul se poate face într'o singură și.

Cod. Comerc. Rom.

Cod. Comerc. It

Art. 752.— Atunci când judecătorul comisar găsește că inventariul bunurilor falitului se poate face într'o singură și, el poate ordona ca sindicul provisoriu să procedă imediat la facerea inventariului, fără să se mai pue sigiliile.

Art. 739.— Judecătorul delegat, ori de câte ori crede că inventariul bunurilor falitului poate să se facă într'o singură și, poate ordona ca curatorul provisor se procedă imediat la inventar, fără să se mai aplice sigiliile.

306. În adevăr, punerea sigiliilor este una din măsurile ordonate prin sentința declarativă de faliment, măsură peste care nu se poate trece; tocmai fiind că interesul masei și al falitului o cere, adică de a nu se sustrage nimic de la acțiunea administrativă a falimentului, și a face ca acela care o exercită să aibă cunoștință de tot ce constituie patrimoniul actual al falitului. Cu toate acestea, atunci când nu există nici o temere de sustragere din partea falitului sau agenților

săi, adică când inventariul se poate face într-o singură zi, atunci judecătorul-comisar poate să dea dispensă de aplicarea sigiliilor, care nu ar face de cât să dea loc la un sacrificiu de timp și de bani, când judecătorul-comisar dispensează de aceasta, nimeni nu e în drept de a face apel contra ordonanței sale (art. 933 cod. com.).

B. — DESPRE INVENTAR

307. — Scopul inventariului, este ca să se cunoască în mod complet activul falitului, asigurat de sustrageri prin aplicarea sigiliilor, pentru ca acțiunea administrativă a sindicului, delegațiunei creditorilor și judeului-comisar să se desfășure mai liber și mai complet. (1)

308. — Ne vom ocupa în cea ce privește inventariul. I) Despre ridicarea sigiliilor și timpul în care trebuie făcută. II) Despre formarea inventariului, scutirile asordate de legiuitor la formalitățile cerute de procedura civilă și legea timbrului, modul formării lui și ce trebuie să cuprindă. III) Efectele inventariului și VI) Despre inventar în cazul când falimentul s'a declarat după morțea falitului sau falitul mōre după declarația de faliment.

I. — Despre ridicarea sigiliilor și timpul în care trebuie făcută.

Art. 753. — În cele trei zile de la numirea sa definitivă *sindicul* va cere ridicarea sigiliilor și va procedea la inventarierea bunurilor falitului în prezența acestuia sau citându-l legalmente.

Art. 740. — *Curatoarele*, în trei zile de la numirea sa definitivă, trebuie să ceară ridicarea sigiliilor și să procedea la formarea inventariului bunurilor falitului, fiind present sau citându-se falitul însuși.

309. — *Dupe cererea cui se face ridicarea sigiliilor și de cine.* Legea comercială prin art. 753, derogând în parte la legea civilă (art. 668 și urm. proc. civ.) vrea, ca în trei zile de la numirea sindicului definitiv sau de la confirmarea definitivă a sindicului provisoriu, conform art. 730 cod. com., acesta sau acela, să facă cerere pentru ridicarea sigiliilor. — Dar de ce nu poate, să ceară ridicarea sigiliilor, sindicul provisoriu? Pentru că acesta nu poate dura de cât un timp scurt în această însărcinare, și fiind-că inventariul trebuind să fie format de sindicul definitiv care este adevăratul administrator normal al falimentului, e just ca în garanția sa, sigiliile să nu fie ridicate de cât dupe cererea sa și el fiind presinte (2).

Cui trebuie adresată această cerere? Legiuitorul comercial tace în această privință. Legea însă prin articolul 746, însărcinând pe judecătorul-comisar să pue sigiliile, prin urmare și ridicarea lor se va face în urma cererii ce se va adresa aceluia care e îndrituit de lege a le aplica, deci cererea trebuie făcută judecătorului-comisar.

De asemenea, legea nu țice expres, de cine se va face ridicarea sigiliilor, de sindic singur, sau de judecătorul-comisar, or de delegatul acestuia în prezența sindicului. Negreșit că sindicul trebuie să fie față la ridicarea si-

giliilor, fiind că el trebuie să primească tot ceea ce a fost pus sub sigiliu, însă această ridicare nu se poate face de sindic singur fără judele-comisar sau delegatul său, pentru motivul că acela care a aplicat sigiliile trebuie tot el să constate dacă acele sigilii sunt în starea în care s'a pus, n'a fost violate în tot timpul cât au stat, calitate pe care nu o poate avea sindicul singur.

Falitul, trebuie să fie present sau cel puțin trebuie să fie citat în regulă. Prezența sa dispensează de citațiune. Dacă însă nu l'a citat și nici present n'a fost, atunci el poate ataca lucrarea sindicului (1). Dacă este arestat atunci judecătorul-comisar va ordona ca să fie adus spre a putea fi present la ridicarea sigiliilor spre a 'și apăra interesele sale ca debitor

310. *In ce timp se face ridicarea sigiliilor.* Mai înainte de a trece trei zile de la numirea sa definitivă, sindicul trebuie să procedea la ridicarea peceților, pentru motivul că în același termen, el trebuie să înceapă și inventarul, și acesta este un act care prin natura lucrurilor trebuie făcut în urma ridicării sigiliilor.

II. Despre formarea inventarului și timpul în care se face, ce scutiri de formalitățile cerute de procedura civilă și legea timbrului, modul formării lui, și ce trebuie să cuprindă.

Art. 754. Inventariul este scutit de formalitățile obișnuite de procedură și de taxele de timbru și înregistrare și va trebui să fie făcut în dublu original de către *sindic* împreună cu delegațiunea creditorilor, sau, dacă aceasta nu este încă constituită în prezența a unui sau mai multor creditori, designați de tribunal sau, în cas de urgență, de către *Judecătorul-comisar*.

Inventariul trebuie să cuprindă descrierea întregului activ al falitului, și să fie scris de toți aceia cari au participat la facerea lui. Unul din originalele inventariului va trebui să fie depus, în 24 ore de la terminarea lui, la *grafa* tribunalului.

Sindicul se poate ajuta la facerea inventariului și a estimațiunei bunurilor, cu o persoană expertă numită de *Judecătorul-comisar*.

Cu toate acestea, când împrejurările speciale ale falimentului o cer, tribunalul poate prescrie reguli și precauțiuni particulare pentru formarea inventarului.

311. *Formarea inventarului și timpul în care se face.* Conform art. 753 cod. com., îndată după ridicarea sigiliilor, sindicul va procedea la formarea inventarului în cele 3 zile de la numirea sa definitivă în urma cererii ce o va face judecătorului-comisar asupra bunurilor

Art. 741. Inventariul este scutit de formalitățile ordinare de procedură și de taxele de înregistrare și timbru, și trebuie format în dublu original, de *curatoarele* cu intervenirea delegațiunei creditorilor, sau dacă aceasta nu este încă constituită, cu intervenirea unuia sau mai multor creditori, sau de un *notar* sau de altă *persoană expertă*, designați de tribunal și în cas de urgență de *Judele-comisar*.

Inventariul trebuie să cuprindă descrițiunea întregii substanțe active a falitului și să fie scris de toți intervenienții. Unul din originalele inventariului trebuie să fie depus în 24 ore în *cancellaria* tribunalului.

Curatoarele poate să se ajute pentru formarea inventariului și estimațiunei cu o *persoană expertă* numită de *Judele-delegat*.

Cu toate acestea, tribunalul când împrejurările speciale ale falimentului o cer, poate prescrie reguli și precauțiuni particulare pentru formarea inventariului.

1) Vidari op. cit. I. N. 274 pr. part.

2) Vidari op. cit. I. N. 274 sec. part.

1) Vidari op. cit. I. N. 275 part. penult.

falitului în prezența acestuia sau citându-l legalmente, întocmai ca la ridicarea sigiliilor.

312. Scutirile acordate de legiuitor pentru îndeplinirea formalităților cerute de procedura civilă și legea timbrului. Legiuitorul comercial Italian nou, și după dînsul al nostru, vădînd că de multe ori creditorii se împacău cu debitorul numai din cauza multor cheltuieli printre cari și inventarul, cari absorbau mare parte din activul falimentului; pe de o parte a scutit inventarul de orice plată de timbru, iar pe de alta l'a scutit prin art. 754 al. 1 și de toate formele codicelui de procedură civilă relativ la succesiuni (art. 654 și urm. procedurii civ.)

313. Modul formării inventarului. Pentru ca nimic din ceea ce se găsește al falitului, când se declară falimentul, să nu fie omis din inventar, legiuitorul cere ca necesar prezența falitului (art. 753) și a creditorilor reprezentați prin delegațiunea lor, sau în caz de a nu fi constituită, în prezența creditorilor numiți de tribunal sau în caz de urgență de judele comisar, și se face în dublu exemplar (art. 754 al. 1)

Dar afară de acești creditori, sau de delegațiunea lor poate să fie asistat și de un expert, atunci când el singur nu are elementele necesare pentru estimarea obiectelor după justa lor valoare (art. 754 al. 3).

Că ceva mai mult, tribunalul poate prescrie reguli și precauțiuni particulare, pe cari sindicul trebuie să le observe sub pedeapsă de daune interese (art. 754 al. ultim (1))

314. Ce trebuie să cuprindă inventarul. Inventarul, trebuie să cuprindă descrierea întregului activ al falimentului ori în ce ar consta, a hârtiilor, registrelor comerciale a căror stare se va constata în mod sumar când nu au fost deja încredințate sindicului (art. 750), etc. Când se ridică contestațiune de către cei interesați că vr'un obiect oare care trebuie sau nu să se treacă în inventar, sindicul l va descrie asemenea în inventar făcînd mențiune despre observațiunile și cererile părților (art. 675 și 676 pr. civ.).— Despre pasiv nu e necesitate să se facă mențiune, pentru că în momentul acela, se poate ignora numele vr'unui creditor, și pentru că constatarea pasivului se face cu ocazia verificării creanțelor.— În fine, de și legea comercială scutește de observarea formalităților ordinare ale procedurii civile în privința inventariului succesiunilor, cu toate acestea inventariul falimentelor va trebui format cu cea mai mare acuratețe și diligență, pentru că, nu numai să nu se sustragă ceva din patrimoniul falitului, dar fie care obiect să fie exact descris, pentru ca identitatea lui să se poată stabili cu ușurință și siguranță, și să nu se facă nici adăogiri nici suprimări (2).

Legiuitorul, mai prescrie, ca inventarul să se facă în dublu exemplar, din cari unul să rămîie în păstrarea sindicului iar cel-l'alt să se înainteze cu 24 ore de la terminarea lui la grefa tribunalului, spre a fi la dispo-

sițiunea tuturilor selor interesați.— Dacă se întâmplă că aceste 2 exemplare să nu fie perfect conforme unul cu altul, atunci acel depositat la grefa tribunalului merită mai multă credință de cât cel-l'alt, pentru că nu este admisibil că la acesta s'a putut adăoga sau suprima ceva. 1)

(va urma)

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE. SECȚIA I

Audiența de la 2 Noembrie 1894.

Președenția d-lui N. MANDREA, Președinte

Gheorghe Papadopol, tutorele minorului Vasile I. Panacopol cu Elena Gh. Ghețu, Gh. Ghețu, Smaranda M. Oltescu, N. Oltescu și căpitan Vasile C. Lepădatu, ca moștenitori ai def. Gheorghe și Sultana Lepădatu.

Dotă.— Raport.— Dacă prin art. 761 c. c. legiuitorul a voit a abroga art. 1282 c. c.— Ce a înțeles legiuitorul prin art. 761,

Legiuitorul român introducînd dispozițiunile din art. 761 c. c. dispozițiunii ce nu există în codul Napoleon, și cari sunt luate din proiectul de cod italian, relative la raportul zestrei, nu a voit a abroga dispozițiunea echitabilă din art. 1282 c. c. relativă tot la raportul zestrei, ci a voit a introduce la principiul neraportării zestrei încă o excepție în cazul când în general ascendentele, plă-tind zestrea, n'a luat asigurări suficiente.

Decisiunea 333/94.— Respins ca defondat recursul făcut de Gheorghe C. Papadopol ca tutore al minorului V. I. Panacopol contra decisiunii cu No. 6/94 pronunțată de Curtea de Apel din Galați s. I dată în pvoce cu Elena Gh. Crețu și alții ca moștenitori ai def. Gheorghe și Sultana Lepădatu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier Gh. Petrescu,

S'a ascultat: d-l D. Giani, avocatul recurentului Gh. C. Papadopol, în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimațiilor, precum și d. Populeanu, ca reprezentant al ministerului public, în concludiuni.

Curtea deliberînd:

Asupra motivului de casare:

«Greșită interpretațiune și aplicațiune a art. 1282 combinat cu art. 761 c. civ.

Intr'adevăr art. 761 introdus în codicile noastre și care nu există în legislațiunea franceză regulează singur și în mod complet raportul dotei față cu dota constituită de ascendenți, unde de sigur se cuprind și tatăl și mama. El singur dară era aplicabil la speța noastră, iar nu art. 1282 care și are rațiunea de a fi în legislațiunea franceză, iar la noi devine o pură superfluațiune legislativă și a căruia menținere la noi constituie o inadvertență a legiuitorului.

„Afară de aceasta, chiar în doctrina franceză e este alt-fel interpretat de cât a fost de onorabila Curte din Galați. În orice caz, pentru a face să co-existe aceste două texte, deosebirea ar fi între dota

1) Vidari op. cit. I. N. 279. part. ult.

2) Vidari I, N. 280

1) Vidari I, N. 281,

plătită (art. 761) și dota numai constituită cea ce poate fi numai o promisiune de dotă (art. 1282) iar nu aceea dintre tată și mamă față cu alți ascendenți ca constituenți a dotei.”

Având în vedere că din decisiunea supusă recursului, reese că fiind a se împărți averea rămasă pe urma defuncțiilor Gheorghe și Sultana Lepădatu, părinți, între alți și ai decedatei Sevastița, mama minorelui G. Penacopolu, a cerut minorele prin tutorul său, întemeiat pe art. 761 c. civ. ca să raporteze la masa succesorală numai acțiunea ce ar fi avut în contra tatălui său, de oare-ce înzestrătorul, tată al mamei sale, a plătit zestrea bărbatului fără asigurări suficiente ;

Că Curtea, prin decisiunea sa sus disă, a respins această cerere și condamnând pe tutorele minorelui a raporta la masa succesorală suma de 17.000 lei, dotă primită de mama sa, iar nu acțiunea mamei contra tatălui său pentru restituțiunea dotei, pentru că Curtea prin acea decisiune constată că defunctul Penacopolu, când s'a căsătorit cu Sevastița Lepădatu, avea atât profesiune, fiind funcționar, și era solvabil, și că insolabilitatea soțului urmând posteriormente căsătoriei face ca pierderea dotei trebuie să cadă asupra femeii conform art. 1282 cod. civ. care sigur ar avea a se aplica, nu însă art. 761 cod. civ.

Considerând că este a se ști dacă există antimonie între art. 761 și 1282 cod. civ. și dacă singur art. 761 cod. civ. are a fi aplicabil, după cum susține recurentul, ast-fel că, în speță, aplicându-se 761, minorul nu ar fi avut să raporteze de cât acțiunea ;

Considerând că în dreptul francez principiul că dota trebuie să fie raportată la succesiunea donatorului suferă o excepție, mai întîiu când dota a fost remisă unui incapabil, apoi o a doua excepție, conform art. 1573 cod. Nap., căruia conrespunde art. 1282 c. civ., cu deosebire că legiuitorul nostru a înserat expresiile «sau mamă», de altminterlea după art. 1573 c. Napoleon, de și nu se face mențiune în el, decât de tatăl, totuși teoria și practica aplică dispoziția articolului 1573 c. Napoleon, nu numai când e vorba de o dotă constituită de tatăl ei și când dota e constituită de mamă sau prin ori-ce ascendent sau ascendentă, pentru că n'ar fi nici un motiv a distinge (v. Demolombe §XVI și 211, Redière et Sont I No. 136 Guillonard vol. I: Contrat de mariage No. 1857). Că legiuitorul nostru introducând dispoziția din art. 761 c. civ. din proiectul de cod. civil Italian (art. 1207, 2°) n'a voit a abroga dispoziția echitabilă a art. 1282 împrumutată de legiuitorul frances din principiile novelei 97, cap. 6, ci a voit a introduce la principiul neraportării dotei încă o excepție în cazul când în general ascendentule plătind zestrea n'a luat asigurări suficiente ;

Considerând însă că la speța judecată, Curtea nu avea și nu putea aplica decât dispozițiile art. 1282 al. 2, întru cât era vorba de dotă constituită de mamă, și întru cât soțul la epoca căsătoriei avusese profe-

siune și fusese solvabil și insolabilitatea urma în timpul căsătoriei.

Că făcînd aceasta, motivul urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 10 Ianuarie 1895

Președenția D-lui Gr. LAHOVARI, Președinte

Sotir Manios cu A. I. Paxinos

Recurs. — Act de pauperitate. — Cum trebuie să fie acest act. — Când trebuie să fie depus.

(Art. 22 și 30 din legea timbrului).

Recurs. — Recurs în materie comercială. — În ce termen se poate face un asemenea recurs. — Dacă se face vre-o distincțiune în privința hotărârilor date contradictoriu și între hotărârile date în lipsă.

(Art. 897 din codul comercial).

1) *Ori ce cerere de recurs în Casațiune va fi nulă și neavenită de nu va fi însoțită de plata unei taxe speciale, sau în cas de scăpătăciune, de un certificat de sărăcie investit cu viza casierului general și depus în intrul termenului de recurs.*

2) *Termenul de recurs contra hotărârilor comerciale este de 40 de zile, și acest termen curge de la pronunțare, când hotărârea a fost dată contradictoriu, și de la comunicare când hotărârea a fost dată în lipsă.*

Decisiunea 5/95 — Respins ca neadmisibil recursul făcut de Sotir Manios în contra sentinței No. 1634/94 pronunțată de Trib. Ilfov, secția comercială, în proces cu A. I. Paxinos.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Ch. Pherechide.

S'a ascultat d-l Borș, avocatul intimatului A. I. Paxinos, în dosvoltarea incidentului pentru neadmisibilitatea recursului, și d-l Popasu, avocatul recurentului Sotir Manios, în combateri.

Curtea deliberând.

Asupra incidentului de neadmisibilitatea recursului ridicat de partea intimată.

Având în vedere că din combinația art. 22 și 30 din legea timbrului, care prescrie că ori-ce cerere de recurs în Casațiune va fi nulă și neavenită de nu va fi însoțită de plata unei taxe speciale, sau în cas de scăpătăciune de un certificat de sărăcie, — rezultă că acest certificat, ca să fie valabil, urmează să fie investit cu viza casierului general, și să fie depus în năuntru termenului de recurs.

Considerând că, în speță, primul certificat de sărăcie, depus de recurent de odată cu facerea recursului, nu purta viza casierului general ; că cel de al doilea certificat de sărăcie, vizat de casierul general a fost depus tocmai la 5 Ianuarie 1895, după ce a expirat termenul recursului, de oare-ce sentința atacată cu recurs, dată în materie comercială, a fost pronunțată contradictoriu în ziua de 12 Octombrie/94, și conform art. 897 din codul comercial recursul contra unor asemenea hotărâri este de 40 de zile de

la pronunțare, când sunt date contradictoriu, și de la comunicare când sunt date în lipsă.

Că, în speță, sentința atacată cu recurs fiind pronunțată contradictoriu în ziua de 12 Octombrie 1894, termenul de recurs expira la 22 Noiembrie 1894.

Că recurentul depunând tocmai la 5 Ianuarie 1895 actul de paupertate vizat de casierul general la 7 Decembrie, l'a depus peste termen și ca atare, în baza prescripțiilor sus citatelor texte de lege, recursul cată a se respinge ca neadmisibil.

Pentru aceste motive, Curtea admite incidentul și respinge recursul.

Acastă decisiune este conformă cu spiritul și cu litera legii timbrului. Nu avem nimic de zis în contra ei. Dar legea timbrului este oare dréptă equitabilă, umană? Credem că nu. Nu am avea nimic de zis contra acestei dispozițiuni a legii timbrului, prin care săracul este privat de beneficiul actului de paupertate dacă nu'l depune în termen, investit cu toate formele legale, când aceeași măsură ar fi fost impusă și pentru cei ce dispun de bani. Dar ore pentru cei avuți legea dispune tot ast-fel? Nu. Prin art. 41 din legea din 19 Martie 1886, legea timbrului prevede că neachitarea în total sau în parte a taxelor speciale prevăzute pentru chemări în judecată, apel sau recurs, nu are de efect anularea cererei, ci numai o ține în suspensiune, și dacă partea care a făcut o asemenea cerere va voi să i se dea curs, trebuie să justifice plata unei amende egale ca de trei ori taxele datorite, fără însă ca legea să cêră ca această amendă să fie plătită în intrul termenului de opozițiune, apel sau recurs (Cas. s. II Dec. No. 121 din 30 Oct. 1887 și s. I Dec. No. 222 din 28 Mai 1890) Va să dică pentru săraci dacă nu depune actul de paupertate, investit cu toate formele cerute de lege, în intrul termenului, nu'l mai pôte depune nici o dată, pe când bogatul, pôte și peste termen, dacă are bani, să dea curs cererei sale plătind o amendă întreită.

Dar ore cel ce se servă de un act de paupertate poate, decât nu a depus acel act în regulă și în termen, să dea curs cererei sale oferindu-se să plătească amenda întreită prevăzută de art. 41 din legea timbrului? Cestiunea presintă un interes foarte mare, căci se pôte întempla ca cel mai sărac să poată găsi, la nevoie, să se împrumute cu bani în vederea șanselor ce ar avea de a câștiga vre un proces, și ast-fel să pôtă plăti taxa întreită. Acastă cestiune s'a presintat până acum

de două ori înainte Curții de Casație, și nu s'a putut stabili o jurisprudență în această privință, de ore ce în aceste ambe casuri, Curtea a dat două hotăriri ce se contradic. — Ast-fel prima decisiune, cu No. 255 din 25 Octombrie 1888, dată de secția I, stabilește că facultatea acordată părții care a făcut cerere în judecată fără să plătească taxele legale, de a plăti o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, când ar voi să dea curs cererei sale, nu se acordă și aceluși care s'a servit cu act de paupertate recunoscut neadevêrat. A doua hotărire, dată de aceeași secțiune, cu 20 de zile mai târziu, la 15 Noiembrie același an, decisiune ce poartă No 275, pune principiul că regula stabilită de legea timbrului dupe care actul judecătorec nefăcut încă de la început cu taxa legală nu este nul ci supus numai la plata unei taxe sau diferențe de taxă întreită, este o regulă generală și absolută, aplicabilă la toate actele, fie făcute cu plată de taxe, fie cu act de paupertate. Prin urmare săracul, chiar când, în împrejurări extraordinare și prin urmare foarte rari, s'ar oferi să plătească taxa întreită, nu se știe dacă pôte fi admis să facă aceasta.

Dacă egalitatea tuturilor cetățenilor înainte legei este o realitate iar nu o ficțiune, cum se întâmplă cu multe dispozițiuni bune din legile noastre, atunci ar trebui ca legiuitorul să vină cât de urgent, — dreptatea cere acesta, — cu o lege care să adaoge un alineat la articolul 41 din legea timbrului, și prin care să se permită ca și săracul ce s'a servit cu un act de paupertate ce nu era în regulă, să poată, când s'ar constata că a fost de bună credință, să depună, pentru a da curs cererei sale, și peste termen însă înainte de ziua înfățișării sau chiar în a ea zi, actul de scăpătăciune investit cu toate formele legale.

Justus.

CURTEA DE APPEL DIN IAȘI, SECȚIA II.

Audiența de la 30 Septembrie 1894

Decisiunea No. 135,94

Președiția d-lui I. T. BURADA, Președinte

Statul cu Sofia Sirghievici, Maria Zaharia, Profira Teodor, Leizer Ornstein și alții

Apel — Care este termenul de apel în contra hotăriri de opozițiune la tabloul de distribuirea prețului.

Avocații statului — Dacă avocații statului dupe lângă tribunale pot primi copii dupe sentințele tribunalului. Ce sunt datorii a face când primesc aceste copii.

Avocații statului — Avocații statului dupe lângă Curțile

de Apel.— Dacă sunt datorî a face apel contra sentințelor tribunalelor și în ce termen. — Ce sunt datorî a face când primesc copiele după sentințele tribunalelor.

(Art. 453 din pr. civilă. Art. 22 și 23 din legea din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea domeniilor statului).

1) Termenul de apel în contra hotărîrii de opozițiune la tabloul de distribuirea prețului este de cinci-spre-dece zile de la primirea ei.

2) După art. 22 din legea din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea domeniilor statului, avocații statului dupe lângă tribunale sunt în drept de a primi copii dupe sentințele tribunalelor și să încunoștiințeze Ministerul respectiv, și la caz de condamnare a statului, snt datorî a espedia copia dupe sentință dimpreună cu toate cele-lalte acte împreună cu o expunere a procesului avocatului statului dupe lângă Curtea de Apel.

3) Dupe art. 23 din legea din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea domeniilor statului, avocații statului dupe lângă Curțile de Apel sunt datorî a face apel contra sentințelor tribunalelor cel mult în termen de 15 zile mai înainte de expirarea termenului de apel prescris de lege, și îndată ce vor primi copia dupe sentința tribunalului să încunoștiințeze Ministerul respectiv, fără a se împedica prin aceasta termenul de apel.

S'au prezentat : din partea statului, apelant, d-l avocat P. Missir, d-l avocat Gh. Alexandrescu Ureche, din partea intimatului Sofia Sirghevici, asistat și de d-l avocat Anton Cambau, și intimata Maria Zaharia, asistată de d-l avocat V. Dimitriu, lipsind toți cei-lalți intimați.

S'au ascultat : d-nii avocați Cambau, Dimitriu și Alexandrescu Ureche, în desvoltarea incidentului de tardivitatea apelului făcut de stat, precum și d-l avocat Missir, în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere incidentul de tardivitatea apelului ridicat de intimați.

Având în vedere că apelul de față e făcut contra unei sentințe prin care se respinge contestațiunea avocatului statului la tabloul de ordine a creditorilor defunctului Th. Theodoru.

Având în vedere că conform art. 453 din pr. civ. termenul pentru apel în contra hotărîrii de opunere la distribuirea prețului e de cinci-spre-dece zile de la primirea ei.

Având în vedere că după cum se constată din quitanța aflată la dosar copia sentinței apelate a fost înmănată avocatului de pe lângă tribunalul de Neamț la 2 Octombrie 1872, iar apelul este făcut la 31 Octombrie.

Având în vedere că se susține de către avocatul Statului astă-zi, că conform legii din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea Domeniilor statului, avocații publici de la tribunal nu ar fi având dreptul a primi copii după sentințe, care trebuie a fi comunicate di-

rect Ministerului respectiv, ca ast-fel dar comunicarea fiind nulă apelul statului e în termen.

Având în vedere că prin art. 22 din sus citata lege se pune îndatorire avocatului public de la tribunal, că îndată ce va primi copia dupe sentință să încunoștiințeze pe Ministerul respectiv și în cas de condamnare va fi dator a expedii copia de pe sentința avocatului de la Curte din preună cu toate actele și expunere a procesului. Apoi mai departe prin art. 23 se pune îndatorire avocatului de la Curte de a face apel cel mult în termen de 15 zile mai înainte de expirării termenului de apel prescris de lege, îndatorat fiind ca îndată de la primirea copiei de sentință să încunoștiințeze pe Ministerul respectiv fără a se împedica prin acesta termenul de apel.

Având în vedere că din aceste articole rezultă dreptul pentru avocatul public de a primi copii.

Având în vedere că dacă prin art. 21 se dispune ca Ministerile să fie citate direct, acesta nu exclude întru nimic dreptul avocatului public de a primi copia, căci era natural ca ori-ce Minister când 'i se intentă un proces să fie avertisat direct pentru a lua, măsurile ce ar crede de cuviință întru apărarea sa, dacă odată procesul intentat se indică chiar prin sus citatele articole ce trebuie să facă avocații de la curți și tribunale și statul nu riscă de a fi condamnat fără a fi fost apărât.

Pentru aceste motive Curtea admite incidentul rădicat de intimați și respinge apelul statului făcut în contra sentinței tribunalului (No. 123 din 5 Septembrie 1872 ca tardiv.

(ss) I. T. Burada, Gh. Dimache, M. B. Cantacuzino, Al. G. Hinna.

A eșit de sub presă în două volume:

CODICELE CIVIL

ANOTAT CU JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Cuprinzând și un apendice

de hotărârile pronunțate de Inalta Curte de Casație, Curțile de Apel și Tribunalele de județ, asupra fie-cărui articol în parte

DIN VECHILE LEGIURI

CARAGEA ȘI CALIMACHE

și asupra

REGULAMENTELOR ORGANICE ALE MUNTENIEI ȘI MOLDOVEI

cu numărul, data și colecțiunile în care ele se găsesc publicate

DE

G. CHRISTESCU

Primul Greșier al Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Ori-ce comande se primesc atât prin liste de subscripțiuni trimise la toate tribunalele și curțile de apel, cât și prin cărți poștale adresate direct autorului. Ele vor fi executate la moment odată ce prețul lor va fi primit, fie prin mandat poștal a cărui taxă privesc pe cumpărător, fie în ori-ce alt mod. Costul pentru expedierea exemplarelor este în calculul autorului.

NB. Persoanele cari au luat deja volumul I-ii au dreptul de a comanda numai volumul al II-lea, trimițând costul lui de 6 sau 7 lei.

Prețul ambelor volume este de lei 12, iar ediția de lux (chârtie velină) de lei 14.

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III*Audiența de la 12 Decembrie 1894*

Deciziunea corecțională No. 936

Președinția d-lui **G. E. SCHINA**, Președinte*N. Andreescu cu Dumitru Crivăț și Nicolae D. Crivăț*

Acțiune privată. — Dacă se poate urmări de odată cu cea publică și dinaintea aceluiași judecător.

Acțiune privată. — Ce reguli de procedură trebuie aplicate acțiunii private când s'a ales calea penală.

Acțiune privată. — Dacă lipsa părții civile ca oponent de la înfățișare suspendă cauza sau trebuie procedat la judecarea sau anularea opoziției.

Parte civilă. — Dacă partea civilă are drept de opoziție în cas de lipsă și în ce termen.

(Art. 8, 182 și 203 pr. penală).

1) *Acțiunea privată se poate urmări de o dată cu cea publică și înaintea aceluiași judecător.*

2) *O dată ce calea penală a fost aleasă toate regulile de procedură penală trebuie aplicate acțiunii private ca și acțiunii publice.*

3) *În cas de obscuritate sau tăcere a legii, o problemă juridică nu poate fi rezolvată de cât călăuzindu-ne de principiile generale de drept. În consecință, făcând aplicațiunea acestei teorii trebuie a se admite că precum în cas de lipsă a preveniturii la ziua fixată pentru judecarea cererii de opoziție instanțele represive trebuie a proceda la judecarea sau anularea opoziției sale, de asemenea lipsa părții civile, ca oponent, de la înfățișare, independent de faptul prezenței preveniturii, urmează a fi rezolvat în același sens, adică prin respingerea sau anularea opoziției sale, iar nu prin suspendarea cauzei.*

4) *Partea civilă are drept de opoziție în cas de lipsă de la înfățișare și termenul de opoziție este tot cel de cinci zile ce legea încuviințează preveniturii.*

Respinsă opozițiunea făcută de N. Andreescu, ca parte civilă contra deciziunii aceleiași Curți cu No. 393/94. Oponentul nu a fost prezent spre a și susține opozițiunea, precum nici intimații Crivăț, procedura fiind îndeplinită.

Curtea deliberând,

Având în vedere că după dispozițiunile art. 8 pr. cod. penal, acțiunea privată se poate urmări de odată cu cea publică și înaintea aceluiași judecător.

Considerând, că odată aleasă calea penală, toate regulile de procedură organizate de proced. cod. penal, trebuie aplicate acțiunii private ca și acțiunii publice;

Considerând, că în cas de obscuritate sau tăcere a legii, o problemă juridică nu poate fi rezolvată de cât călăuzindu-ne de principiile generale de drept;

Considerând, că prin aplicațiunea acestei teorii trebuie a se admite că precum în cas de lipsă a preveniturii la ziua fixată pentru judecarea cererii de opoziție instanțele represive, trebuie a proceda la

judecarea sau anularea opoziției sale (art. 182 și 203 pr. c. penal) de asemenea lipsa părții civile ca apelante de la înfățișare, independent de faptul prezenței sau al lipsei preveniturii, urmează a fi rezolvat în același sens, adică prin respingerea sau anularea opoziției sale, iar nu prin suspendarea cauzei;

Considerând, că un argument de analogie, există și din următoarea împrejurare: de și nu se dispune de lege că partea civilă ar avea dreptul de opoziție în cas de lipsă sa de la înfățișare, nici termenul în care am putea usa de dânsul totuși doctrina și jurisprudența îi recunosc un atare drept (V. F. Helié Instre C. Tôm. VI pag. 704 ed. 1867) și nici că se poate susține că termenul ar fi altul de cât tot acela de cinci zile ce legea încuviințează preveniturii.

Având în vedere obiecțiunea consistând a dice, că în ipotesa lipsei preveniturii de la înfățișare să potta concepe respingerea sau anularea opoziției sale, de ore-ce judecata față cu rechizițiunile Ministerului Public, contradictoriu sau legal, e în măsură a da o atare soluțiune, pe când în ipotesă lipsei părții civile ca apelantă precum și a lipsei preveniturii, Ministerul public, neavând dreptul de a formula vre-o rechizițiune nu se poate înțelege, cum nearticulându-se vre-o cerere s'ar putea respinge sau anula opoziția părții civile.

Considerând, că această obiecțiune nu poate sdruncina teoria juridică sus enunțată, ne adevăr în situațiunea, ce ne preocupă instanțele corecționale, nu pot da de cât a se conforma, față cu lipsa preveniturii, dispozițiunii imperative a legii care cere formal respingerea sau anularea opoziției sale fără a putea modifica întru nimic o asemenea soluțiune, față chiar cu rechizițiunile Ministerului public într'un sens diferit de asemenea, în cazul lipsei părții civile pe prevenitul prezent sau absent, tribunalul sau Curtea nu pot de cât a se conduce de aceeași regulă și judecând prin analogie de la un cas la cel-alt a proceda la respingerea sau anularea opoziției părții civile.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge opozițiunea făcută de N. Andreescu.

(ss) G. E. Schina, G. N. Bagdat, Gr. C. Burcă.

LITO-TIPOGRAFIA CODREANU & SAVOIU

5, CALEA RAHOVEI, 5

Visa-avis de Palatul de Justitie

Esecută conștiincios și în mod artistic ori-ce lucrări de Litografie și Tipografie cu prețuri efitine.

Domnii avocați, magistrați, studenți în drept și comercianți cari sunt abonați la «Curierul Judiciar» ce apare în editura noastră, se vor bucura de un rabat considerabil.

Domnii comercianți cari vor face comande de cel puțin una sută lei, vor fi onorați cu publicarea gratis timp de șase luni a unei reclame a casei d-lor în «Curierul Judiciar».